

Forord til artikkelen

“Gork! – en kvikkis under korken”

på nettsiden

«Coca-Cola sine kork-kampanjer gjennom tidene»

på våre hjemmesider:

<https://cocacolaclub.no/coca-cola-sine-kork-kampanjer-gjennom-tidene/>

skrevet av Frode Rikstad

for Nordic Coca-Cola Collectors Club

Gorken fyller 50 år!

Før plastflaskene med skrukork så dagens lys, måtte vi som elsker Coca-Cola stort sett jekke av en kork på en glassflaske for å få tilgang til den fantastiske drikken. (Ja, det fantes også litersflaske med skrukork). «Har du oppdragelse?» var standarduttrykket da brus-opptrekkeren hadde sin storhetstid. Så tok folk en titt under korken. Coca-Cola korkene med de korte tekstene, også kalt gorker, trimmet lattermusklene før man tok seg en slurk. For sjenerte ungdommer kunne gorkene brukes til å få kontakt med det motsatte kjønn, uten å si noe. Andre prøvde å knipse dem så langt de kunne. De fleste havnet til slutt i søppelbøtta utenfor kolonialbutikken. Heldigvis sparte noen på de små, litterære perlene. Det skulle vise seg at Coca-Cola gjorde en genistrek i 1974 med lanseringen av det som må kunne sies å være Norges lengste sammenhengene markeds-kampanje.

Og det unike er at det er det norske folk som har forfattet og sendt inn slagordene. På slutten av 70-tallet, da gorkefeberen var på det heteste, kom det inn hele 200 000 forslag. Vi tar sjansen på å si at gorken er like helnorsk som ostehøvelen. Og kreativiteten har helt fram til vår tid vært imponerende. Gorkene er på mange måter små tidsbilder fra det norske samfunnet de siste 50 år. Referansene til populærkulturen er det massevis av. Gorkene har ofte en solid dose snert, humor og livsvisdom. Noen ganger på rim. Med oppfordringer, spørsmål og komplementer som normalt vil pynte på selvbildet til de fleste. Noen likner til forveksling slagord fra en reklamekampanje. Mange uttrykk hører dessuten til betegnelsen slang. For en filolog, som vil se nærmere på ungdomsspråket de siste tiårene, må de være en gullgruve. Leter man med lupe, vil man sikkert finne ord

og uttrykk som kanskje ikke er helt politisk korrekte. Men de fleste er stort sett bare sjarmerende og folkelige. Noen har seksuelle undertoner, men de er aldri usømmelige. Plassmangelen gjør at man må fatte seg i korthet. En tweet har maksimalt 280 tegn. På korken er plassen enda mer begrenset. De fleste har under 20 tegn. Den lengste vi kjenner til er «Syskjenbarn på Gjøvik - som reint og ubrukt står?» - med hele 49 tegn inklusive mellomrom. Den korteste vi vet om er «Din».

Den første serien fra 1974 hadde rød skrift og var nummerert fra 1 til 169. Så fulgte en serie med blå og siden en med grønn skrift - alle med samme antall gorker i hver serie. Denne variasjonen med tre forskjellige farger fortsatte trolig til begynnelsen av 80-tallet før en ny, stor serie med fire-sifrede tall under teksten overtok. I 1987 ble Gorkeguiden med to spill og korker med poeng (1-8) lansert. I år 2000 ble det norske folk igjen invitert til å forfatte tekster til nye gorker. Blant 30 000 innsendte forslag ble 24 plukket ut av en fagjury, mens 25 ble stemt fram på nettet av folket. Vinner-forslagene ble belønnet med en kasse Coca-Cola, og den som laget den beste gorken av dem alle vant en tur for to til Las Vegas. Geir Morten Pettersen fra Tromsø ble kåret til vinner blant milleniumskorkene med teksten «Hils alle kjente».

Den nåværende serien kom i 2014, og er felles for både Norge og Sverige. Kriteriene for konkurransen den gangen var at teksten måtte ha maksimalt 20 tegn og være på engelsk. Siden svenskene ikke var kjent med fenomenet, var det bare nordmenn som fikk delta. Tekstene er på

engelsk slik at folk på begge sider av grensen skal få med seg poenget under korken.

Og snart kommer det flunka nye gorker. Sommeren 2024 inviterte nemlig Coca-Cola Norge oss igjen til å forfatte tekster til innsiden av Cola-korkene.

Det finnes trolig ikke komplette lister over alle gorker som er laget. Noen av oss jobber med å få en oversikt. De fleste seriene har vi stort sett kontroll på, men serien fra 80-tallet, den med fire siffer, er litt uoversiktlig. I den har vi til nå funnet omtrent 750 ulike. Trolig er det flere. Siden alle nummer (med et par unntak) slutter på 0, er det sannsynligvis under tusen i den serien. Det er så langt funnet over 2300 forskjellige gorker til sammen, men enkelte tekster forekommer både to og tre ganger, med litt forskjellig skrifttype, farge og nummer. I tillegg har endel ulike gorker samme nummer, noe som gjør at jubилanten er litt komplisert å holde styr på.

Et av spørsmålene som naturlig melder seg er om gorken vil overleve de neste 50 år. Hvis glassflaskene forsvinner, er det trolig at gorken gjør det samme. Men enn så lenge får vi glede oss over at gorken fortsatt er å finne på glassflaskene. Gratulerer så mye med de 50!

Oversikten over gorkene, er kun tilgjengelig for klubbens medlemmer. En Excel-fil kan lastes ned fra klubbens medlemssider på internett. Det er ikke lov til å dele, selge eller på andre måter offentliggjøre dokumentet med oversikten.

I den første serien fra 1974 lekte man litt med skrifttypene for å understreke poenget.

Gork!
(en kvikkis under korken...)

Si det med gork - og se hva som skjer...

Si det med gork når du vil få frem smilet. Gork! Javisst! Åpne en Coca-Cola. Eller to. Eller flere. Bak innlegget i korkene finner du mange forskjellige gorker - kvikkiser beregnet på folk med humor og fantasier. Gorkene finner du på små og mellomstore flasker.

En real forfriskning

Denne annonsen sto på trykk i Nordlands Framtid 12. september 1974, samt i en rekke andre aviser omtrent samtidig. Det er gorker fra den første serien som er avbildet, så annonsen markerer trolig starten på fenomenet.

Om noen gorker ...

Sett deg Jensen, det er søndag (364)

Som samler av gorker har jeg lenge lurt på hva denne setningen under en av cola-korkene skal bety. Er det en replikk i en gammel norsk spillefilm? Svaret på gåten ble funnet i avisen *Fjordenes Tidende* datert 16.03.1953. Der står historien om en gammel mann i København. Han var innom en musikkforretning og spurte etter en plate med den eiendommelige tittelen «Sett deg Jensen, det er søndag». Han hadde hørt den bli spilt på radio og likte den svært godt. Men for butikkens personale var tittelen ukjent og de strevde med å finne ut hvordan de skulle hjelpe sin kunde. Til slutt gikk det et lys opp for en av ekspeditørene, han fant fram en plate og satte den på platespilleren. Den gamle mannen ble henrykt, det var nettopp den han ville ha. Platen var *Sæterjentens søndag*.

Blakk (0440)

Mange kommuner har slitt med trang økonomi i årenes løp. Noen mer enn andre. I en kort notis i forbindelse med dekningen av en økonomi-debatt i Enebakk kommune skriver avisen *Østlandets blad* 16.06.1987: «I det kommunestyret gikk i gang med debatten om idrettsanlegget på Streifinn, overrakte økonomisjef Jan Olav Aasbø en cola-kork til ordføreren. BLAKK!!! sto det å lese i korken ...»

Have you piggs in your dekks (747)

Playboypiken og sangerinnen Barbi Benton skulle opptre i et direktesendt lørdagsprogram for mange år siden. Hun skulle komme via Kastrup til Fornebu. Men værforholdene gjorde at flyplassen var stengt, og hun måtte kjøres i bil med sommerdekk på såpeglatte vinterveier gjennom Sverige til Oslo. Hun kom fram 10 minutter før sendingen skulle starte. «But didn't you have pigs in your decks, Miss Benton?», spurte programlederen Odd Gryte da han ville høre om hennes møte med den norske vinteren¹. Språktabben fikk halve Norge til å le, og ble senere foreviget under en Cola-kork. Og Odd Gryte fikk tilsendt en kasse med Coca-Cola.

¹ Odd Gryte - Fra boken *Dette husker jeg* - s.26